PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2007. gada 12. decembrī [*]

Lieta T-112/05

Akzo Nobel NV, Arnema [*Arnhem*] (Nīderlande),

Akzo Nobel Nederland BV, Arnema,

Akzo Nobel Chemicals International BV, Amersforta [*Amersfoort*] (Nīderlande),

Akzo Nobel Chemicals BV, Amersforta,

Akzo Nobel Functional Chemicals BV, Amersforta, ko sākotnēji pārstāvēja K. R. A. Svāks [*C. Swaak*] un J. de Gū [*J. de Gou*], pēc tam — K. R. A. Svāks, M. van der Vaude [*M. van der Woude*] un M. Mollika [*M. Mollica*], advokāti,

prasītājas

[*] Tiesvedības valoda — angļu.

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv E. Velans [*A. Whelan*] un F. Amato [*F. Amato*], pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2004. gada 9. decembra Lēmumu 2005/566/EK par EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta piemērošanas procedūru (Lieta COMP/E-2/37.533 — Holīna hlorīds) (kopsavilkums OV 2005, L 190, 22. lpp.).

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja amata izpildītājs A. V. H. Meijs [*A. W. H. Meij*], tiesneši N. Dž. Forvuds [*N. J. Forwood*] un S. Papasavs [*S. Papasavvas*],

sekretāre K. Kanca [*C. Kantza*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2007. gada 13. februāra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Prāvas priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

1 Ar 2004. gada 9. decembra Lēmumu 2005/566/EK par EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta piemērošanas procedūru (Lieta COMP/E-2/37.533 — Holīna hlorīds) (kopsavilkums OV 2005, L 190, 22. lpp., turpmāk tekstā — "Lēmums"), Komisija konstatēja, ka vairāki uzņēmumi bija pārkāpuši EKL 81. panta 1. punktu un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ) 53. pantu, esot aizliegtu vienošanos dalībniekiem un piedaloties saskaņotās darbībās, kuru mērķis bija cenu noteikšana, tirgu sadalīšana un saskaņota rīcība, kas vērsta pret konkurentiem EEZ holīna hlorīda sektorā (Lēmuma 1. punkts).

2 Attiecībā uz konkrēto produktu — Komisija precizē, ka holīna hlorīds ietilpst ūdenī šķīstošo komplekso B vitamīnu grupā (B4 vitamīns). Tas galvenokārt tiek izmantots dzīvnieku (putnu un cūku) pārtikas ražošanas nozarē kā uztura bagātinātājs. Tas tiek pārdots vai nu kā 70 % ūdens šķīdums vai pulverizētā veidā uz dehidratizētu graudu vai silicīta bāzes 50–60 % apmērā. Holīna hlorīda daļa, kas netiek izmantota kā uztura bagātinātājs dzīvniekiem, tiek rafinēta, lai iegūtu tīrāku (farmaceitiskas kvalitātes) produktu. Bez ražotājiem holīna hlorīda tirgus skar, pirmkārt, pārstrādātājus, kuri produktu šķidrā veidā iepērk no ražotājiem, un vai nu uz ražotāja, vai paši uz sava rēķina to pārstrādā holīna hlorīdā, un, otrkārt, izplatītājus.

3 No apstrīdētā lēmuma 3. apsvēruma izriet, ka Komisija ir uzsākusi izmeklēšanu pasaules holīna hlorīda sektorā pēc tam, kad tā no amerikāņu ražotāja *Bioproducts* 1999. gada aprīlī bija saņēmusi lūgumu piemērot apžēlošanu attiecībā uz amerikāņu ražotāju. Izmeklēšana aptvēra laika periodu no 1992. līdz 1998. gada beigām. Lēmuma 45. apsvērumā Komisija norāda, ka Kanādas ražotājs *Chinook* 1998. gada 25. novembrī un 3. un 16. decembrī jau bija sazinājies ar Komisiju jautājumā par šo aizliegto vienošanos, taču Komisija šajā laikā vēl nebija uzsākusi izmeklēšanu.

4 Kas attiecas uz EEZ, attiecīgā aizliegtā vienošanās saskaņā ar Lēmuma 64. apsvērumu tika īstenota divos dažādos, taču savstarpēji cieši saistītos līmeņos: pasaules līmenī un Eiropas līmenī. Pasaules līmenī laika periodā no 1992. gada jūnija līdz 1994. gada aprīlim ražotāji *Bioproducts* (Amerikas Savienotās Valstis), *Chinook* (Kanāda), *Chinook Group Limited* (Kanāda), *DuCoa* (Amerikas Savienotās Valstis), *BASF AG* (Vācija), *UCB SA* (Beļģija) un prasītājas, piecas *Akzo Nobel* (Nīderlande) grupas sabiedrības, ir tieši vai netieši piedalījušās pret konkurenci vērstajās darbībās. Šo darbību mērķis pēc būtības bija cenu paaugstināšana pasaules mērogā, it īpaši — EEZ, un pārstrādātāju kontrole, it īpaši — EEZ, lai nodrošinātu, ka tie neapdraudētu cenu palielināšanos, par ko panākta vienošanās, un lai sadalītu pasaules tirgus, atsaucot Ziemeļamerikas ražotājus no Eiropas tirgus un savukārt atsaucot Eiropas ražotājus no Ziemeļamerikas tirgus. Komisija identificē deviņas aizliegtās vienošanās sanāksmes pasaules līmenī, no 1992. gada jūnija (Mehiko [*Mexico*], Meksika) līdz 1994. gada aprīlim (Džohora Baru [*Johor Bahru*], Malaizija). Visnozīmīgākā sanāksme bija 1992. gada novembrī Ludvigshāfenā [*Ludwigshafen*] (Vācija).

5 Vienīgi Eiropas ražotāji (*BASF*, *UCB* un prasītājas) piedalījās sanāksmēs, kas ilga no 1994. gada marta līdz 1998. gada oktobrim un ar ko aizliegto vienošanos īstenoja Eiropas līmenī. Komisija identificē 15 šādas sanāksmes no 1994. gada marta Šotēnā [*Schoten*] (Beļģija) noturētās līdz 1998. gada oktobrī Briselē (Beļģija) vai Āhenā [*Aachen*] (Vācija) noturētajai. Saskaņā ar Lēmuma 65. apsvērumu šīs sanāksmes ir kalpojušas tam, lai īstenotu aizliegto vienošanos, kas bija noslēgta pasaules līmenī.

To priekšmets bija regulāra cenu paaugstināšana visā EEZ līdz ar tirgu sadalīšanu un individuālu klientu sadalīšanu, kā arī pārstrādātāju kontrole Eiropā, lai saglabātu augstu cenu līmeni.

6 Saskaņā ar Komisijas vērtējumu attiecībā uz EEZ gan pasaules līmeņa vienošanās, gan Eiropas līmeņa vienošanās ietilpst globālā projektā, kas ir noteicis aizliegtās vienošanās dalībnieku darbības virzienu un ierobežojis to individuālo rīcību uzņēmējdarbībā, lai tiektos uz vienotu pret konkurenci vērstu ekonomisku mērķi, proti, izkropļot parastos konkurences noteikumus EEZ. Tāpēc Komisija uzskata, ka ir atbilstoši pasaules un Eiropas līmenī noslēgtās vienošanās uzskatīt par vienotu kompleksu un turpinātu pārkāpumu, kas skar EEZ un kurā Ziemeļamerikas ražotāji ir piedalījušies noteiktu laika periodu, bet Eiropas ražotāji — visu attiecīgo laika periodu.

7 Kas attiecas uz Lēmuma adresātu identificēšanu, Komisija Lēmuma 166. apsvērumā ir precizējusi, ka par pārkāpumu jāatbild prasītājām, *BASF*, *Bioproducts*, *Chinook*, *DuCoa* un *UCB*. Savukārt *Ertisa*, Spānijas sabiedrībai, kam pieder 50 % Spānijas tirgus, Lēmums adresēts netika, Komisijai Lēmuma 178. apsvērumā norādot, ka pierādījumi kopumā nebija pietiekami, lai atzītu šo sabiedrību atbildīgu par apgalvotajiem faktiem.

8 Lēmuma 3. punktā Komisija uzņēmumiem, kas bija Lēmuma adresāti, uzdeva nekavējoties izbeigt Lēmuma 1. punktā minētos pārkāpumus, ciktāl uzņēmumi tos nebija izbeiguši, kā arī turpmāk atturēties no visām darbībām vai konstatētajiem pārkāpumiem, kā arī visiem pasākumiem ar identisku vai līdzvērtīgu mērķi vai sekām.

9 Attiecībā uz naudas sodu noteikšanu — Komisija uzskatīja, ka Ziemeļamerikas ražotāji (*Bioproducts*, *Chinook* un *DuCoa*) bija savu dalību pārkāpumā izbeiguši, vēlākais, 1994. gada 20. aprīlī, pēc Džohora Baru sanāksmes (skat. iepriekš 4. punktu). Saskaņā ar Lēmuma 165. apsvērumu Komisijas rīcībā nebija pierādījumu, kas norādītu, ka būtu notikušas citas sanāksmes vai saziņa, kurā būtu piedalījušies Ziemeļamerikas ražotāji un ar kā palīdzību tie būtu noteikuši cenas attiecībā uz EEZ vai apstiprinājuši savu sākotnējo apņemšanos neveikt eksportu uz Eiropu. Ievērojot, ka Komisijas pirmais tiesību akts attiecībā uz šo pārkāpumu ir datēts ar 1999. gada 26. maiju, tas ir, vairāk nekā piecus gadus pēc Ziemeļamerikas ražotāju piedalīšanās, Komisija nav šiem ražotājiem noteikusi nekādu naudas sodu atbilstoši 1. pantam Padomes 1974. gada 26. novembra Regulā (EEK) Nr. 2988/74 attiecībā uz noilguma termiņiem procesuālās darbībās un sankciju piemērošanā atbilstīgi Eiropas Ekonomikas kopienas transporta un konkurences noteikumiem (OV L 319, 1. lpp.) un 25. pantam Padomes 2002. gada 16. decembra Regulā (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [EKL] 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.).

10 Savukārt, tā kā Eiropas ražotāju līdzdalība ir ilgusi līdz 1998. gada 30. septembrim, Komisija tiem ir noteikusi naudas sodu kopumā 66,34 miljonu EUR apmērā.

11 Konkrētāk, kas attiecas uz *Akzo Nobel* grupu, Komisija nolēma Lēmumu adresēt solidāri *Akzo Nobel NV*, *Akzo Nobel Functional Chemicals BV*, *Akzo Nobel Chemicals BV*, *Akzo Nobel Chemicals International BV* un *Akzo Nobel Nederland BV*. Trīs pēdējās vai to juridiskās priekšteces ir tieši piedalījušās pārkāpumā. *Akzo Nobel Functional Chemicals* ir dibināta kā *Akzo Nobel Chemicals* meitas sabiedrība 1999. gada jūnijā, kad *Akzo Nobel Chemicals* kļuva par holdingsabiedrību. Attiecīgi, Komisija uzskatīja, ka *Akzo Nobel Functional Chemicals* bija juridiskā pēctece attiecībā uz vairumu mātes sabiedrības holīna hlorīda sektorā veikto darbību, un tādēļ arī tai jābūt Lēmuma adresātei.

12 Attiecībā uz *Akzo Nobel*, tā ietilpa ekonomiskā vienībā līdz ar citām *Akzo Nobel* grupā ietilpstošām juridiskām personām, kuras bija Lēmuma adresātes. Tā bija ekonomiska vienība, kas bija uzņēmusies atbildību par holīna hlorīda ražošanu EEZ un bija aizliegtās vienošanās dalībniece. Tas varēja būt citādi tikai tad, ja darbojošās *Akzo Nobel* meitas sabiedrības varētu īstenot autonomu uzņēmējdarbības politiku attiecīgajā laika periodā un to būtu faktiski veikušas. Taču *Akzo Nobel*, kas nebūt nebija vienkārša investīciju struktūra, darbojās kā vispārējs *Akzo Nobel* grupas centrs, kas koordinēja galvenās ar grupas vispārējo stratēģiju, tieslietām un cilvēkresursiem saistītās darbības. Pateicoties šīm funkcijām, *Akzo Nobel* varēja efektīvi izšķiroši ietekmēt savu meitas sabiedrību uzņēmējdarbības politiku, kurās tai tieši vai netieši piederēja 100 % kapitāla daļu. Tāpēc Komisija secināja, ka *Akzo Nobel* meitas sabiedrības nebija komerciāli autonomas, kādēļ Komisija Lēmumu adresēja *Akzo Nobel*, neraugoties uz to, ka *Akzo Nobel* pati individuāli nebija aizliegtās vienošanās dalībniece (Lēmuma 172. apsvērums).

13 *Akzo Nobel* grupas darbojošos sabiedrību vai komerciālo vienību komerciālās autonomijas nepastāvēšanu tāpat pierāda dokumenti, kurus *Akzo Nobel* iesniedza administratīvā procesa laikā un kuru virsraksts ir "Vadības programmas". No šiem dokumentiem izriet, ka grupas mērķus, kā arī pamatnostādnes par komerciālo vienību stratēģiju izstrādā *Akzo Nobel* valde. Šīs stratēģijas var apstiprināt vienīgi gadījumā, ja tās atbilst grupas stratēģiskajam plānam. Turklāt portfolio konfigurāciju saistībā ar stratēģisko plānu tāpat izlemj *Akzo Nobel* valde, lai gan katras komerciālās vienības darbības plānam ir jābūt saskaņā ar pamatnostādnēm un grupas mērķiem atbilstoši tam, kā šos mērķus noteikusi minētā valde. Visbeidzot, kas attiecas uz ieguldījumiem, kas pārsniedz 2,5 miljonus EUR, ievērojot to finansiālo iespaidu, tām ir nepieciešama *Akzo Nobel* "Board Committee", "Full Board of Management" vai "Supervisory Board" piekrišana. Valde tāpat lemj par peļņas un dividenžu sadali, kā arī iecelšanu amatā, samaksu un atlaišanu no darba (Lēmuma 173. apsvērums).

14 *Akzo Nobel Chemicals SpA*, adresāte Paziņojumam par iebildumiem saistībā ar aizdomām par tās līdzdalību prettiesiskās darbībās Spānijas holīna hlorīda tirgū, nav Lēmuma adresāte, jo Komisija uzskatīja, ka apkopotie pierādījumi nebija pietiekami, lai konstatētu tās atbildību (Lēmuma 176. apsvērums).

15 Naudas soda apmēru Komisija noteica, piemērojot Pamatnostādnes sodanaudas [naudas soda] noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un EOTK līguma 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9, 3. lpp.), kā arī Paziņojumu par naudas sodu neuzlikšanu vai to lieluma samazināšanu lietās, kas skar aizliegtas vienošanās (OV 1996, C 207, 4. lpp.).

16 Lai noteiktu naudas soda sākuma summu, Komisija paziņoja, ka tā izmantos atšķirīgu attieksmi pret sabiedrībām, pret kurām izvirzīta apsūdzība, lai ņemtu vērā to faktisko ekonomisko kapacitāti nodarīt būtisku kaitējumu konkurencei. Tādējādi, ņemot vērā, ka pārkāpums sākās pasaules līmenī, ar Ziemeļamerikas sabiedrību līdzdalību, kuras apņēmās aiziet no Eiropas tirgus, Komisija uzskatīja, ka, nosakot uzņēmumu attiecīgo nozīmi, ir jābalstās uz uzņēmumu, kas bija pārkāpuma dalībnieki, pasaules tirgus daļām (Lēmuma 200. un 201. apsvērums).

17 Tādējādi, pamatojoties uz pasaules tirgus daļām 1997. gadā, Komisija prasītājas iedalīja trešajā kategorijā ar tirgus daļu 12 % apmērā. Lai nodrošinātu pietiekamu preventīvu iedarbību, Komisija, ievērojot *Akzo Nobel* apgrozījumu 2003. gadā (13 miljardi EUR), sākuma summai piemēroja palielinājuma koeficientu 1,5.

18 Turpinot, Komisija sākuma summu palielināja par 10 % par katru pilnu pārkāpuma norises gadu un par 5 % par katru papildu periodu, kas ilgst sešus mēnešus vai vairāk, taču mazāk nekā gadu. Tā kā pārkāpums bija ildzis vismaz piecus gadus un 11 mēnešus (no 1992. gada 13. oktobra līdz 1998. gada 30. septembrim), Komisija sākuma summu palielināja par 55 %. Tādējādi prasītājām solidāri noteiktā naudas soda pamata summa sasniedza 29,99 miljonus EUR.

19 Attiecībā uz Paziņojuma par naudas sodu neuzlikšanu vai to apjoma samazināšanu lietās, kas skar aizliegtas vienošanās piemērošanu prasītājām, Komisija ir uzsvērusi nozīmi, kāda bijusi brīvprātīgajam 2002. gada 8. janvāra paziņojumam par piecām sanāksmēm Eiropas līmenī. Tieši šādi, kā norādīts Lēmuma 233. apsvērumā, Komisijai izdevās iegūt pierādījumus par pārkāpuma apmēru un ilgumu Eiropas līmenī. Turklāt prasītājas nav apstrīdējušas Komisijas izmantoto faktu patiesumu. Tātad Komisija uzskatīja, ka prasītājas varēja saņemt naudas soda apmēra samazinājumu 30 % apmērā no tā apmēra, kas citādi būtu tām noteikts (Lēmuma 233.–236. apsvērums).

20 Pēc šīs procedūras pabeigšanas prasītājām uzliktais naudas sods tika noteikts 20,99 miljonu EUR apmērā.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

21 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2005. gada 2. martā, prasītājas ir cēlušas šo prasību.

22 Ar prasības pieteikumiem, kas Pirmās instances tiesā iesniegti 2005. gada 25. februārī (reģistrēti ar numuru T-111/05) un 1. martā (reģistrēti ar numuru T-101/05), *UCB* un *BASF*, kas arī bija Lēmuma adresātes, abas cēla prasības par šo lēmumu.

23 Ar 2006. gada 7. septembra rīkojumu Pirmās instances tiesas otrās palātas priekšsēdētājs pēc lietas dalībnieku uzklausīšanas nolēma atbilstoši Pirmās instances tiesas reglamenta 50. pantam apvienot lietas T-101/05 un T-111/05, kā arī izskatāmo lietu mutvārdu procesā un galīgā sprieduma taisīšanai.

24 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa nolēma uzsākt mutvārdu procesu un saistībā ar procesa organizatoriskajiem pasākumiem lietas dalībniekiem uzdeva vienu rakstveida jautājumu.

25 Pēc lietas dalībnieku uzklausīšanas tiesas sēdē šajā sakarā Pirmās instances tiesa ar spriedumu lietās T-101/05 un T-111/05 nolēma šo lietu nodalīt no lietām T-101/05 un T-111/05 galīgā sprieduma taisīšanai atbilstoši Pirmās instances tiesas reglamenta 50. pantam.

26 Prasītāju prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt Lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

27 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā nepieņemamu vai acīmredzami nepamatotu, ciktāl tas attiecas uz *Akzo Nobel Nederland*, *Akzo Nobel Chemicals International* un *Akzo Nobel Chemicals*;

— pārējā daļā noraidīt prasību;

— piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

28 Prasītājas izvirza trīs pamatus, kas saistīti, pirmkārt, ar to, ka uz *Akzo Nobel* kļūdaini attiecināta solidārā atbildība, otrkārt, ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta pārkāpumu, naudas soda summai pārsniedzot 10 % no 2003. gadā *Akzo Nobel Functional Chemicals* realizētā tirdzniecības apgrozījuma, un, treškārt, ar pienākuma sniegt pamatojumu pārkāpumu attiecībā uz solidārās atbildības inkriminēšanu *Akzo Nobel*.

1. *Par prasības pieņemamību attiecībā uz Akzo Nobel Nederland, Akzo Nobel Chemicals International un Akzo Nobel Chemicals*

Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

29 Saskaņā ar Komisijas viedokli, prasība, kas vērtējama piecās individuālās prasībās, neietver pamatus, kas varētu attaisnot Lēmuma atcelšanu vai naudas soda apmēra

samazināšanu attiecībā uz *Akzo Nobel Nederland*, *Akzo Nobel Chemicals International* un *Akzo Nobel Chemicals*. Tātad attiecībā uz šīm trim prasītājām tas nebūtu atbilstoši ne Tiesas Statūtu 21. pantam, ne Pirmās instances tiesas reglamenta 44. pantam. Katrā gadījumā prasība attiecībā uz šīm prasītājām būtu jānoraida kā tāda, kurai acīmredzami nav juridiska pamata.

30 Prasītājas uzskata, ka prasība attiecībā uz *Akzo Nobel Nederland*, *Akzo Nobel Chemicals International* un *Akzo Nobel Chemicals* ir pieņemama. Tās uzsver, ka prasība atbilst Tiesas Statūtu 21. panta un Pirmās instances tiesas reglamenta 44. panta nosacījumiem, un apgalvo, ka Lēmuma atcelšanas iespēja pamato intereses celt prasību.

Pirmās instances tiesas vērtējums

31 Ievadā jānorāda — ievērojot, ka tā attiecas uz vienu un to pašu prasību, kura ir pieņemama attiecībā uz *Akzo Nobel* un *Akzo Nobel Functional Chemicals*, Komisijas izvirzītā iebilde nav jāizskata (šajā sakarā un pēc analoģijas skat. Tiesas 1993. gada 24. marta spriedumu lietā C-313/90 *CIRFS* u.c./Komisija, *Recueil*, I-1125. lpp., 30. un 31. punkts).

32 Šajā sakarā arguments, kuru Komisija izvirzīja tiesas sēdē, — ka iepriekšējā punktā minētais vērtējums attiecas tikai uz gadījumiem, kad atcelšanas pasludināšana dod labumu visām personām, neatkarīgi no tā, vai persona cēlusi prasību, nepietiek, lai padarītu par nepieciešamu izvērtēt attiecīgo iebildi. Lai gan ir tiesa, ka lēmuma, ar kuru noteikti naudas sodi vairākām vienībām saskaņā ar EKL 81. pantu, atcelšana nedrīkst dot labumu tiem, kas prasību nav cēluši (šajā sakarā skat. Tiesas 1999. gada 14. septembra spriedumu lietā C-310/07 P Komisija/*AssiDomän Kraft Products* u.c., I-5363. lpp., 63. punkts), vai tiem, kuru prasība ir nepieņemama, tomēr Komisija

nav izskaidrojusi, kādā veidā iespējamā Lēmuma atcelšana, pamatojoties uz iepriekš 30. punktā minētajiem pamatiem, varētu dot labumu *Akzo Nobel Nederland*, *Akzo Nobel Chemicals International* un *Akzo Nobel Chemicals*. Turklāt pati Komisija savā atbildē uz repliku uzskata, ka, ņemot vērā prasībā izvirzītos pamatus, iespējamā atcelšana varētu iespaidot vienīgi grupas vadošās sabiedrības atbildību vai *Akzo Nobel Functional Chemicals* noteiktā naudas soda apmēru. Turklāt, pat pieņemot, ka *Akzo Nobel Nederland*, *Akzo Nobel Chemicals International* un *Akzo Nobel Chemicals* prasības nav pieņemamas, Pirmās instances tiesai tomēr prasība jāizvērtē kopumā. Šajos apstākļos iemesli, kas saistīti ar procesuālo ekonomiju, attaisno Komisijas izvirzītās iebildes par nepieņemamību neizskatīšanu.

2. *Par lietas būtību*

Par pirmo pamatu, kas ir saistīts ar kļūdainu solidārās atbildības inkriminēšanu
Akzo Nobel

Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

33 Prasītājas uzskata, ka Komisija ir pieļāvusi tiesību kļūdu, nosakot naudas sodu solidāri *Akzo Nobel*, grupas vadošajai sabiedrībai, kurai tieši vai netieši piederēja 100 % no tās meitas sabiedrību kapitāla. *Akzo Nobel* grupas organizatorisko un juridisko struktūru prasītājas apraksta šādi. Organizatorisko struktūru veidojis vispārējais centrs (*Akzo Nobel NV*), komerciālās vienības un komerciālās apakšvienības. Grupas aktivitātes faktiski esot organizētas tādējādi, ka komerciālā vienība vai apakšvienība uzņemas darbības, ko veic vairākas *Akzo Nobel* meitas sabiedrības, piemēram, metilamīna un holīna hlorīda apakšvienība aptver darbības, kuras veic vairākas *Akzo Nobel* meitas sabiedrības. Juridiskā struktūra ietvērusi *Akzo Nobel*, kā grupas vadošo sabiedrību,

kā arī vairāk nekā 1000 juridiskas vienības, kas tieši vai netieši 100 % apmērā pieder šai sabiedrībai. Šīs juridiskās vienības esot uzskatāmas par tā portfolio turētājām, kura ietvaros īsteno komerciālās darbības, ko vada komerciālās vienības un apakšvienības. Šajā lietā *Akzo Nobel Chemicals International*, *Akzo Nobel Chemicals* un *Akzo Nobel Functional Chemicals* esot īpašnieces darbībām, ko veic metilamīna un holīna hlorīda komerciālā apakšvienība. No tā izriet, ka *Akzo Nobel* grupas organizatoriskās un juridiskās struktūras ir paralēlas.

34 Tādējādi no organizatoriskā viedokļa šī grupa ietver divus līmeņus: vispārējo centru, kas atbild par stratēģiskajiem jautājumiem (galvenajām investīcijām, finansēm, tieslietu jautājumiem, cilvēkresursiem) un 20 komerciālās vienības tam tieši sekojošajā apakšējā līmenī. Katrai vienībai ir ģenerāldirektors, vadības komanda, vispārējie dienesti, kā arī atbildīgie par tās operacionālo vadību kopumā. Lai gan komerciālās vienības vadība ievēro *Akzo Nobel* noteiktos un apstiprinātos stratēģiskos finanšu mērķus, šī vadība tomēr esot pilnīgi autonoma un tai saistoši tikai "uzņēmējdarbības principi" (būtiskās uzņēmējdarbības vērtības, tādas kā uzņēmuma gars, personālā integritāte, sociālā atbildība utt.) un "korporatīvās direktīvas" (uzņēmuma direktīvas tieslietu un nodokļu jautājumos, cilvēkresursu, veselības, drošības un vides jautājumos utt.), kas piemērojamas visai *Akzo Nobel* grupai kopumā. Katra vienība esot sadalīta apakšvienībās ar vadības orgāniem. Izskatāmajā lietā komerciālās darbības holīna hlorīda jomā esot veikušas *Akzo Nobel Chemicals*, *Akzo Nobel Functional Chemicals* un *Akzo Nobel Chemicals SpA*.

35 Tieši komerciālās vienības un apakšvienības, kam uzticēta attiecīgā joma, autonomi no *Akzo Nobel* izlemjot politiku, stratēģiju un komerciālās darbības. Tomēr tas nenozīmējot, ka šīm vienībām vai apakšvienībām ir tāda pati lēmumpieņemšanas vara kā meitas sabiedrībām. Faktiski esot neiespējami uzskatīt, ka katra komerciālā vienība un apakšvienība nosaka dažādu meitas sabiedrību komercdarbības politiku.

36 Atbilstoši *Akzo Nobel* veiktajai judikatūras analīzei, izšķirošā ietekme, kādai ir jābūt mātes sabiedrībai, lai tai tiktu inkriminēta atbildība par tās meitas sabiedrības rīcību, jāattiecas uz šīs meitas sabiedrības komercdarbības politiku *stricto sensu*. Komisijai tāpēc esot jāpierāda, pirmkārt, mātes sabiedrības iespēja īstenot vadības varu, atņemot savai meitas sabiedrībai visu autonomiju komercdarbības virzienā, un, otrkārt, fakts, ka šī vara ir tikusi īstenota.

37 Tomēr prasītājas norāda, ka no judikatūras izriet, ka var uzskatīt, ka meitas sabiedrība, kas 100 % apmērā pieder [tās mātes sabiedrībai], ir ievērojusi instrukcijas, ko tai devusi tās mātes sabiedrība. Šajos apstākļos, lai Komisijai šādā gadījumā būtu pienākums par atbildīgo atzīt vienīgi meitas sabiedrību, šai meitas sabiedrībai pašai lielā mērā jānosaka tās komercdarbības politika. Ja šis pēdējais minētais apstāklis ir pierādīts, Komisijai no jauna ir pienākums pierādīt, ka faktiski mātes sabiedrībai konkrētajā gadījumā ir bijusi izšķiroša ietekme. No tā izriet, ka ar tādu vienotu organizāciju, kāda ir *Akzo Nobel* grupai, pašu par sevi nepietiek, lai pierādītu, ka atbildība ir attiecināma uz pārstāvošo mātes sabiedrību. Turklāt *Akzo Nobel* apgalvo, ka Komisija savas lēmumpieņemšanas prakses ietvaros un Kopienas tiesas, lai pamatotu šo prezumpciju, vienmēr izmanto faktiskos apstākļus.

38 *Akzo Nobel* meitas sabiedrības lielā mērā savu komercdarbības politiku nosakot pašas; katrai no tām ir savs lēmumpieņemšanas orgāns. Tā kā *Akzo Nobel* neveic nekādas komerciālas darbības un nedz ražo, nedz izplata jebkādus izstrādājumus, tai attiecībā uz meitas sabiedrībām nav tādu vadības pilnvaru, kas tām atņemtu visu faktisko autonomiju, izlemjot savu darbības virzienu tirgū. *Akzo Nobel* nosakot vienīgi grupas vispārējo makroekonomisko stratēģiju, neiespaidojot tīri komerciālus lēmumus. Lēmumus par pārdošanas cenu un tās paaugstināšanu principā katras meitas sabiedrības ietvaros pieņemot attiecīgo produktu mārketinga direktori. Tādējādi *Akzo Nobel* risina vienīgi galvenos stratēģiskos jautājumus (finanses, tieslietas, noteikumi un politika veselības, drošības un vides jautājumos utt.), kas izslēdzot

komercdarbības politikas jautājumus. Tādējādi atbildība komercdarbības politikas jautājumos esot vienībām un apakšvienībām, kurās ietilpst visas grupas operacionālās meitas sabiedrības.

39 Starptautiskais iekšējais žurnāls, ko sagatavo *Akzo Nobel*, parādot īpaši detalizētu struktūru meitas sabiedrībās. Šī struktūra būtu bezjēdzīga, ja komercdarbības politiku izlemtu *Akzo Nobel* valde. Tomēr neviena mātes sabiedrība, kurai pilnībā pieder tās meitas sabiedrības kapitāls, neļauj tai darboties nekontrolētai. *Akzo Nobel* izlemjot par politiku un noteikumiem veselības, drošības un vides jautājumos, sociālās identitātes un koplīgumu jautājumos, un meitas sabiedrībām ir tie jāievēro. Šāda veida kontroli nevarot pielīdzināt kontrolei pār meitas sabiedrību komercdarbības politiku *stricto sensu*.

40 Turklāt katrai no meitas sabiedrībām, pret kurām izvirzītas apsūdzības šajā procesā, esot pašai sava valde, un komercdarbības politika (cenu noteikšana, izplatīšana) tiekot izlemta to komerciālo vienību un apakšvienību līmenī, kuras ir atbildīgas par attiecīgajiem produktiem. Holīna hlorīda sektorā realizētais tirdzniecības apgrozījums esot atspoguļots *Akzo Nobel Chemicals*, *Akzo Nobel Functional Chemicals* un *Akzo Nobel Chemicals SpA* uzskaitē.

41 Mārketinga direktora attiecībā uz holīna hlorīdu, kā to apliecina viņa amata apraksts, galvenais pienākums esot sagatavot pārdošanas plāna projektu attiecībā uz daudzumiem, cenām, produktu sortimentu un mārketinga stratēģiju. Tādu dokumentālu dokumentu neesamība, kas apliecinātu apgalvojumu par faktiskajiem apstākļiem kopumu, nesamazinot *Akzo Nobel* iesniegto pierādījumu vērtību, it īpaši ņemot vērā apstākli, ka tā administratīvā procesa laikā bija iesniegusi daudzus pierādījumus.

42 Tā kā attiecīgā prezumpcija uz iepriekš minēto apsvērumu pamata esot apvērsta, prasītājas uzskata, ka Komisijas pieņēmums būtu bijis pareizs, ja *Akzo Nobel* būtu sniegusi instrukcijas attiecībā uz cenu noteikšanu un holīna hlorīda tirgus sadalīšanu. Vairāk nekā 1000 juridisku vienību mātes sabiedrība reāli nevarot sniegt instrukcijas pat vienai no tās meitas sabiedrībām jautājumā par cenu politiku vai par uzvedību komercdarbībā. Komisija neesot pierādījusi nedz to, ka *Akzo Nobel* zināja par pārkāpumu, nedz to, ka tā tajā bijusi tieši iesaistīta, nedz arī to, ka tā būtu sniegusi savām meitas sabiedrībām instrukcijas šādu pārkāpumu izdarīt. Pierādījumi, uz kuriem pamatojas Lēmums, lai izvirzītu solidāro atbildību *Akzo Nobel*, neattiecoties uz meitas sabiedrību komercdarbības politiku *stricto sensu*. Ievērojot, ka prasītājas bija pierādījušas, ka metilamīnu un holīna hlorīda apakšvienības baudīja, mazākais, plašu komerciālo autonomiju, Komisijai esot bijis jāpierāda, ka *Akzo Nobel* ir izšķiroši ietekmējusi pārējo prasītāju komercdarbības politiku vai metilamīnu un holīna hlorīda apakšvienību. Tomēr Komisija nebūtu šo pienākumu izpildījusi, jo *Akzo Nobel* nav nekādu iemeslu šādu ietekmi īstenot.

43 Šajā kontekstā nebūtu nozīmes meklēt fizisko vai juridisko personu, kas ieceļ amatā grupas viceprezidentus, direktorus vai citus metilamīnu un holīna hlorīda apakšvienības vadītājus, un tos, kam šiem pēdējiem minētajiem būtu jāatskaitās. Izšķirošais jautājums esot tas, vai *Akzo Nobel* ir izšķiroši ietekmējusi savu meitas sabiedrību vai šīs komerciālās apakšvienības komercdarbības politiku. Varētu pat apgalvot, ka metilamīnu un holīna hlorīda apakšvienībai būtu bijis jābūt Lēmuma adresātei.

44 Prasītājas norāda — ja visas holīna hlorīda sektora juridiskās vienības būtu uzskatāmas par vienu vienīgu ekonomisku vienību, nebūtu nekādu iemeslu no Lēmuma adresātu loka izslēgt *Akzo Nobel Chemicals* tikai tādēļ, ka Komisijas rīcībā nebija pietiekamu pierādījumu, lai konstatētu *Akzo Nobel Chemicals* atbildību. Turklāt šis izņēmums būtu pretrunā Komisijas apgalvojumam, ka *Akzo Nobel* bija vienīgā saikne starp holīna hlorīda ražošanu Itālijā un šo ražošanu Nīderlandē.

45 Prasītājas uzsver, ka *Akzo Nobel* administratīvā procesa laikā nav parādīta kā vienīgā Komisijas sarunu biedrene. Turklāt katra no prasītājām esot iesniegusi atsevišķu pilnvaru to pārstāvošajiem advokātiem.

46 Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus un ņemot vērā apstākli, ka, izņemot pierādījumus par īpašumtiesībām uz visām kapitāla daļām, pierādījumiem, uz kuriem balstījusies Komisija, vai nu nav nozīmes, vai tie ir kļūdaini, *Akzo Nobel* uzskata, ka ir apvērsusi prezumpciju par grupas vadošās sabiedrības atbildību. Tā kā Komisija neesot iesniegusi nekādus pierādījumus, kas parādītu, ka *Akzo Nobel* ir izšķiroši ietekmējusi tās meitas sabiedrību komercdarbības politiku, šis pamats esot jāapmierina.

47 Komisija uzsver, ka saskaņā ar judikatūru var prezumēt, ka mātes sabiedrība īsteno izšķirošu ietekmi pār savu meitas sabiedrību, ka meitas sabiedrības rīcība pēc būtības ir pakļauta instrukcijām, kuras tai sniedz mātes sabiedrība, tas ir, ja mātes sabiedrība nosaka savas meitas sabiedrības stratēģijas un uzņēmējdarbības galvenos virzienus. Judikatūra neprasa, lai mātes sabiedrība sniegtu meitas sabiedrībai instrukcijas izdarīt pārkāpumu, lai Komisija tai varētu adresēt lēmumu, ar kuru noteikts naudas sods. Tādējādi, lai tiktu konstatēta solidārā atbildība, pietiek ar to, ka mātes sabiedrība izšķiroši ietekmējusi savu meitas sabiedrību vispārējo komercdarbības politiku, un Komisijai nav pienākuma pierādīt, ka mātes sabiedrība ir zinājusi par pārkāpumu vai tieši bijusi tajā iesaistīta.

48 No judikatūras izriet — lai šo prezumpciju apvērstu, ir jāpierāda vai nu tas, ka mātes sabiedrība nav varējusi izšķiroši ietekmēt savas meitas sabiedrības komercdarbības politiku, vai arī tas, ka meitas sabiedrība ir faktiski bijusi autonoma. Līdz ar to, izmantojot pietiekamus pierādījumus, būtu jāpierāda, ka mātes sabiedrība nav varējusi īstenot vai nav faktiski īstenojusi izšķirošu ietekmi uz savas meitas sabiedrības stratēģijas un uzņēmējdarbības galvenajiem virzieniem, lai gan mātes sabiedrībai ir piederējušas meitas sabiedrības kapitāla daļas 100 % apmērā. Savukārt nepietiek ar

to, ka tiek pierādīts, ka meitas sabiedrība savu darbību lielā mērā īstenojusi pati un ka tai ir pašai sava valde, turklāt katrā gadījumā šajā lietā šis pierādījums nav ticis iesniegts.

49 Prasītājām nav pamata apgalvot, ka tās apvērsušas prezumpciju, kas ir par sliktu *Akzo Nobel*, ar pierādījumiem, kas iesniegti kā atbilde uz Paziņojumu par iebildumiem, tāpat tās nevar apstrīdēt Lēmuma likumību, pamatojoties uz dokumentiem, kas nav tikuši iesniegti administratīvajā procesā.

50 Katrā gadījumā prasītāju iesniegtie pierādījumi nebūtu pietiekami, lai apvērstu prezumpciju par sliktu *Akzo Nobel*. Faktiski prasītājas neesot norādījušas juridiskās vienības, kas ieceļ amatā grupas viceprezidentus, komerciālo vienību vadītājus, ne arī personas vai vienības, kurām šie viceprezidenti bija pakļauti. Tādēļ Komisija uzskata, ka tā varēja saprātīgi pieņemt, ka grupas viceprezidentus amatā ieceļ *Akzo Nobel*, kam tie ir atbildīgi par savu vadību.

51 Prasītājas prasības pieteikumā norādot, ka meitas sabiedrību komercdarbības politiku nenosakot vis pēdējās minētās, bet gan komerciālās vienības un apakšvienības, *Akzo Nobel* vadībai uzņemoties to koordinēšanu un virzienu noteikšanu. Apstāklis, ka meitas sabiedrībām, kas ir prasītājas, ir valde, obligāti nenozīmē, ka tās autonomi pieņem būtiskus komerciālus lēmumus par holīna hlorīda ražošanu un tirdzniecību. To dalība matilamīnu un holīna hlorīda komerciālajā apakšvienībā, kam ir vadības orgāni, apliecinot pretējo. Ņemot vērā prasītāju apgalvojumu, ka katras komerciālās apakšvienības vadība ir atbildīga vienas komerciālās vienības vadībai, Komisija

uzskata, ka visu komerciālo vienību vadībām savukārt ir jāatbild *Akzo Nobel* vadībai. Tieši šis pienākums attaisnojot *Akzo Nobel* kvalificēšanu par "ekonomisku vienību". Pat pieņemot, ka holīna hlorīda komerciālās apakšvienības mārketinga direktors pilnīgi autonomi nosaka produkta cenu, tas apstiprinot, ka grupas meitas sabiedrības nav autonomas un neizslēdzot izšķirošu ietekmi no *Akzo Nobel* puses.

52 Turklāt Komisija uzskata — ir jānoraida prasītāju arguments, ka Komisijai lēmums būtu bijis jāadresē metilamīnu un holīna hlorīda komerciālajai apakšvienībai, jo šī apakšvienība nav juridiska vienība, tāpēc ka juridiskas vienības ir vienīgi *Akzo Nobel* koordinētajā grupā ietilpstošās meitas sabiedrības. Šīs juridiskās vienības nevar izbēgt no savas atbildības tikai tādēļ, ka tās strukturētas vienībās, kuras nav juridiskas personas. Turklāt *Akzo Nobel* kā savu meitas sabiedrību vienīgā akcionāre pēc definīcijas būtībā iegūst varu kontrolēt savu meitas sabiedrību darbības virzienus.

53 Turklāt prasītāju iesniegtie dokumenti vienīgi parādot, ka šā brīža komerciālos lēmumus par holīna hlorīdu pieņem metilamīnu un holīna hlorīda komerciālās apakšvienības vadības locekļi, neidentificējot personas, kas šos locekļus ieceļ amatā un nodarbina. Tādējādi prasītājas neesot apvērsušas prezumpciju par to, ka *Akzo Nobel* ir atbildīga.

54 Katrā gadījumā *Akzo Nobel* atbildību attaisnojot citi pierādījumi, ne tikai prezumpcija saistībā ar to, ka *Akzo Nobel* pieder tās meitas uzņēmumu kapitāla daļas 100 % apmērā. Faktiski vadības programmas pierādot, ka visi komerciālās vienības projekti, kam nepieciešami ieguldījumi, atkarībā no ieguldījumu lieluma prasa *Akzo Nobel* vadības komitejas, valdes vai "Supervisory Board" piekrišanu. *Akzo Nobel* loma,

ieceļot amatā visu komerciālo vienību vadītājus, kā arī tās administratīvie pienākumi parādot, ka tā ar savām komerciālajām vienībām darbojas kā vienota ekonomiska vienība. Komerciālā neatkarība neattiecas vienīgi uz sekundāras nozīmes lēmumiem — kā ikdienas pārdošana —, bet arī uz svarīgākiem lēmumiem, tādiem kā vadītāju iecelšana amatā, komerciālo mērķu noteikšana un ieguldījumu izvēle. *Akzo Nobel* esot vienība, kam uzticēts izlemt šos jautājumus.

55 Arī apstāklis, ka *Akzo Nobel*, *Akzo Nobel Nederland*, *Akzo Nobel Chemicals International* un *Akzo Nobel Chemicals* neveic nekādas komerciālas darbības, apstiprinot secinājumu, ka šīs juridiskās vienības nav uzskatāmas par tādām, kas pašas par sevi ir autonomi tirgus dalībnieki.

56 Turklāt *Akzo Nobel* esot vienīgā īpašumtiesību saikne starp holīna hlorīda sektora aktivitātēm Itālijā un Nīderlandē. Šis secinājums nekādi neesot pretrunā *Akzo Nobel Chemicals SpA* izslēgšanai no Lēmuma adresātu loka. Faktiski Komisijas rīcībā neesot pierādījumu, kas pierādītu šīs vienības dalību pārkāpumā. Turklāt šī pēdējā minētā neesot vadības sabiedrība, kas ir atbildīga par tieši iesaistīto vienību rīcību. Katrā gadījumā Komisijai neesot pienākuma inkriminēt atbildību visām juridiskajām vienībām, kas kopā veido uzņēmumu. Arī tas, ka visas prasītājas tiek pārstāvētas kopā, liecinot par labu Komisijas vērtējumam.

Pirmās instances tiesas vērtējums

— Ievada apsvērumi par meitas sabiedrības pārkāpjošās rīcības inkriminēšanu tās mātes sabiedrībai

57 Ievadā ir jāatgādina, ka uzņēmuma jēdziens EKL 81. panta izpratnē ietver ekonomiskās vienības, kas katra sastāv no personāla, materiālo un nemateriālo elementu

vienotas organizācijas, kas ilgstoši īsteno noteiktu ekonomisku mērķi un var veicināt šajā tiesību normā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu (skat. Pirmās instances tiesas 2002. gada 20. marta spriedumu lietā T-9/99 *HFB* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1487. lpp., 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

58 Tādējādi Komisijas tiesības adresēt sabiedrību grupas mātes sabiedrībai lēmumu, ar kuru nosaka naudas sodu, neizriet ne no tā, ka mātes sabiedrība būtu pamudinājusi savu meitas sabiedrību izdarīt pārkāpumu, ne arī, pamatotāk, no mātes sabiedrības dalības minētajā pārkāpumā, bet gan no apstākļa, ka tās veido vienotu uzņēmumu iepriekš minētajā izpratnē. Faktiski ir jāatgādina, ka Kopienas konkurences tiesības atzīst, ka dažādas sabiedrības, kas pieder vienai grupai, veido ekonomisku vienību un tātad uzņēmumu EKL 81. un 82. panta izpratnē, ja attiecīgās sabiedrības autonomā veidā nenosaka savu uzvedību tirgū (Pirmās instances tiesas 2003. gada 30. septembra spriedums T-203/01 *Michelin*/Komisija, *Recueil*, II-4071. lpp., 290. punkts).

59 Tāpat ir jānorāda, ka Komisijas lēmumu konkurences tiesībās piemērošanas un izpildīšanas mērķiem kā adresāts ir jānorāda vienība, kas ir juridiska persona (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1999. gada 20. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās no T-305/94 līdz T-307/94, no T-313/94 līdz T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 un T-335/94 *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija, tā dēvētā "PVC II", *Recueil*, II-931. lpp., 978. punkts).

60 Īpašā gadījumā, kad mātes sabiedrībai pieder tās meitas sabiedrības, kura ir pārkāpjošās darbības izdarītāja, kapitāla daļas 100 % apmērā, pastāv vienkārša prezumpcija, ka šai mātes sabiedrībai ir izšķiroša ietekme pār savas meitas sabiedrības darbību (šajā sakarā skat. Tiesas 1983. gada 25. oktobra spriedumu lietā 107/82 *AEG*/Komisija, *Recueil*, 3151. lpp., 50. punkts, un iepriekš 59. punktā minēto spriedumu lietā *PVC II*, 961. un 984. punkts), un ka tās tādējādi ir viens vienīgs uzņēmums EKL 81. panta izpratnē (Pirmās instances tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedums apvienotajās lietās T-71/03, T-74/03, T-87/03 un T-91/03 *Tokai Carbon* u.c./Komisija, Krājumā nav publicēts — Krājums, II-10.* lpp., 59. punkts). Tādējādi mātes

sabiedrībai, kura Kopienas tiesā apstrīd Komisijas lēmumu tai noteikt naudas sodu par darbībām, kuras izdarījusi šīs mātes sabiedrības meitas sabiedrība, ir jāapvērš šī prezumpcija, iesniedzot pierādījumus, kas varētu pierādīt meitas sabiedrības autonomiju (Pirmās instances tiesas 2006. gada 27. septembra spriedums lietā T-314/01 *Avebe*/Komisija, Krājums, II-3085. lpp., 136. punkts; tāpat šajā sakarā skat. Tiesas 2000. gada 16. novembra spriedumu lietā C-286/98 P *Stora Kopparbergs Bergslags*/Komisija, *Recueil*, I-9925. lpp., turpmāk tekstā — "spriedums lietā *Stora*", 29. punkts).

61 Šajā sakarā ir jāuzsver, ka, lai gan ir tā, ka Tiesa iepriekš 60. punktā minētā sprieduma lietā *Stora* 28. un 29. punktā ir izvirzījusi citus apstākļus, izņemot īpašumtiesības uz meitas sabiedrības kapitāla daļas 100 % apmērā, tādus kā mātes sabiedrības ietekmes pār tās meitas sabiedrības komercdarbības politiku neapstrīdēšana un divu sabiedrību kopīga pārstāvēšana administratīvajā procesā, tomēr Tiesa šos apstākļus ir izvirzījusi tikai lai norādītu visus apstākļus, uz kuriem Pirmās instances tiesa bija balstījusi savu pamatojumu secinājumam, ka tā nav balstījusies tikai uz to, ka mātes sabiedrībai pieder visas meitas sabiedrības kapitāla daļas. Tāpēc apstāklis, ka Tiesa šajā lietā ir apstiprinājusi Pirmās instances tiesas vērtējumu, nevar novest pie iepriekš 60. punktā minētā sprieduma lietā *AEG*/Komisija 50. punktā ietvertā principa grozīšanas.

62 Šajos apstākļos, lai secinātu, ka mātes sabiedrība izšķiroši ietekmē meitas sabiedrības komercdarbības politiku, pietiek ar to, ka Komisija pierāda, ka visas meitas sabiedrības kapitāla daļas pieder tās mātes sabiedrībai. Pēc tam Komisija varēs prasīt, lai mātes sabiedrība ir solidāri atbildīga par tās meitas sabiedrībai noteiktā naudas soda samaksāšanu, ja vien šī sabiedrība nepierādīs, ka tās meitas sabiedrība būtībā nepiemēro mātes sabiedrības izdotās direktīvas un tādējādi tirgū darbojas autonomi.

63 Tāpat saistībā ar šīm ievada piezīmēm ir jāizvērtē arguments, kam ir centrālā vieta prasītāju rakstveida apsvērumos, proti, ka ietekme, kas, kā tiek prezumēts, ir mātes sabiedrībai, jo tai pieder visas tās meitas sabiedrības kapitāla daļas, attiecas uz tās komercdarbības politiku *stricto sensu* (skat. iepriekš 36. punktu). Saskaņā ar prasītāju

viedokli, šī politika attiecas, piemēram, uz izplatīšanas un cenu stratēģiju. Līdz ar to atbilstoši šim argumentam mātes sabiedrība varētu apvērst minēto prezumpciju, pierādot, ka tieši meitas sabiedrība vada šos konkrētos komercdarbības politikas aspektus, šajā sakarā nesaņemot norādījumus.

64 Šajā sakarā ir jānorāda, ka, izvērtējot vienotas ekonomiskas vienības pastāvēšanu starp vairākām sabiedrībām, kas ir daļa no grupas, Kopienu tiesa ir izvērtējusi, vai mātes sabiedrība ir varējusi ietekmēt cenu politiku (šajā sakarā skat. Tiesas 1972. gada 14. jūlija spriedumus lietā 48/69 *ICI*/Komisija, *Recueil*, 619. lpp., 137. punkts, un lietā 52/69 *Geigy*/Komisija, *Recueil*, 787. lpp., 45. punkts), ražošanu un izplatīšanu (šajā sakarā skat. Tiesas 1974. gada 6. marta spriedumu apvienotajās lietās 6/73 un 7/73 *Istituto Chemioterapico Italiano* un *Commercial Solvents*/Komisija, *Recueil*, 223. lpp., 37. un 39.–41. punkts), pārdošanas mērķus, bruto peļņu, pārdošanas izdevumus, naudas plūsmu ("cash flow"), uzkrājumus un mārketingu (Pirmās instances tiesas 1995. gada 12. janvāra spriedums lietā T-102/92 *Viho*/Komisija, *Recueil*, II-17. lpp., 48. punkts). Tomēr no tā nevar secināt, ka vienīgi šie aspekti attiecas uz meitas sabiedrības komercdarbības politikas jēdzienu ar mērķi piemērot EKL 81. un 82. pantu attiecībā uz tās mātes sabiedrību.

65 Tieši pretēji, no šīs judikatūras kopsakarā ar apsvērumiem, kas iztirzāti iepriekš 57. un 58. punktā, izriet, ka mātes sabiedrībai ir Pirmās instances tiesas vērtējumam jāiesniedz visi pierādījumi par organizatoriskajām, ekonomiskajām un juridiskajām saiknēm starp tās meitas sabiedrību un pašu mātes sabiedrību un ko tā uzskata par tādiem, kas pierāda, ka tās nav vienota ekonomiska vienība. Tāpat no tā izriet, ka savā vērtējumā Pirmās instances tiesai ir jāņem vērā visi pierādījumi, ko tai iesnieguši lietas dalībnieki, un pierādījumu raksturs un nozīme var atšķirties atkarībā no katras attiecīgās lietas īpašajām iezīmēm.

66 Tieši šo apsvērumu kontekstā ir jāpārbauda, vai *Akzo Nobel* un tās meitas sabiedrības, kas ir Lēmuma adresātes, ir vienota ekonomiska vienība.

— Par vienotas ekonomiskas vienības pastāvēšanu starp *Akzo Nobel* un tās meitas sabiedrībām, kas ir Lēmuma adresātes

67 Izskatāmajā lietā lietas dalībnieki nav apstrīdējuši, ka *Akzo Nobel* tieši vai netieši pieder 100 % kapitāla daļu tās meitas sabiedrībās, kas ir Lēmuma adresātes. Tādējādi, balstoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, *Akzo Nobel* ir jāpierāda, ka minētās meitas sabiedrības autonomi noteica savu komercdarbības politiku, tā ka meitas sabiedrība ar mātes sabiedrību kopā neveido vienotu ekonomisku vienību un tātad vienu uzņēmumu EKL 81. panta izpratnē (skat. iepriekš 57. punktu).

68 Šajā sakarā ir jānorāda, ka vadības programmu, ko *Akzo Nobel* iesniedza administratīvā procesa laikā (skat. iepriekš 13. punktu) un kas kopsavilkuma veidā analizētas Lēmuma 173. apsvērumā, ievaddaļā ir apraksts lēmumpieņemšanas procedūru pilnvaru sadalījumam *Akzo Nobel* ietvaros 14 jautājumos.

69 Konkrētāk, tā attiecas uz stratēģiju, darbības plānu, ieguldījumiem, pārņemšanu vai cesijām, restrukturizācijas plāniem, vispārējo darbības politiku, finansēm, auditu un uzskaiti, cilvēkresursiem, tieslietām, risku pārvaldību, tehnoloģijām un vidi, informācijas tehnoloģijām un jautājumiem ar virsrakstu "Dažādi".

70 Ir svarīgi precizēt, ka saskaņā ar vadības programmu ievaddaļu:

"Detalizētas pilnvaras un instrukcijas (iespējams, arī par jautājumiem, kas nav minēti *Akzo Nobel* vadības programmās) ir ietvertas atsevišķos norādījumos un/vai

nolikumos, vai arī par tiem vienojas katras vienības vai apakšvienības direktors un atbildīgās valdes loceklis.

Kas attiecas uz tām meitas sabiedrībām, kuru kapitāla daļas 100 % apmērā *Akzo Nobel* tieši vai netieši netur, šis pilnvaru sadalījums ir, ciktāl iespējams, piemērojams pilnībā."

[*Detailed authorities and instructions (possibly also for items not mentioned in the Akzo Nobel Authority Schedules) are laid down in separate directives and/or charters or are agreed upon between the BU/SU manager and the responsible Board Member.*

As to subsidiaries not wholly owned by Akzo Nobel, either directly or indirectly, this allocation of authorities shall be integrally enforced as much as possible.]

71 Turklāt ir jāizvērtē vairāki vadības programmu elementi, šajā gadījumā — stratēģija, ieguldījumi, vispārējā darbības politika, audits un uzskaite, cilvēkresursi un tieslietas.

72 Attiecībā uz stratēģiju, no vadības programmām izriet, ka katra komerciālā vienība vai apakšvienība sagatavo un iesniedz savu stratēģisko plānu [*konfidenciāli*] [1] *Akzo Nobel* atzinuma sniegšanai, kas to pēc tam nododot labošanai [*konfidenciāli*] saistībā ar pamatnostādnēm, ko noteikusi *Akzo Nobel* valde, kas saistībā ar [*konfidenciāli*] izlemj galvenās stratēģiskās darbības.

1 — Izlaista konfidenciāla informācija.

73 Kas attiecas uz katras komerciālās vienības darbības plāna izstrādi, tam ir nepieciešamas konsultācijas ar *Akzo Nobel* [*konfidenciāli*], kas savukārt katru jautājumu iesniedz *Akzo Nobel* administrācijai lēmuma pieņemšanai saistībā ar grupas pamatnostādnēm un mērķiem.

74 Kas attiecas uz ieguldījumiem (tostarp nemateriālo vērtību īri, līzingu, cesiju vai iegūšanu), katrai komerciālajai vienībai vai apakšvienībai ir lēmumpieņemšanas pilnvaras, taču robežās, par ko iepriekš panākta vienošanās ar *Akzo Nobel* [*konfidenciāli*]. Pēdējais minētais izlemj par projektiem ar vērtību, kas mazāka par EUR [*konfidenciāli*], šīs pilnvaras ir [*konfidenciāli*], [*konfidenciāli*] vai [*konfidenciāli*], atkarībā no tā, vai šī vērtība ir attiecīgi no 2,5 līdz 10, no 10 līdz 20 vai pārsniedz 20 miljonus EUR.

75 Kas attiecas uz vispārējo darbības politiku, *Akzo Nobel* [*konfidenciāli*] iesniedz ierosinājumu attiecībā uz darbības sektoru un tieši [*konfidenciāli*] [*konfidenciāli*] ietvaros ir tas, kas izlemj.

76 Audita un uzskaites jomā ir jānorāda, ka katra komerciālā vienība vai apakšvienība periodiski paziņo rezultātus, kamēr *Akzo Nobel* [*konfidenciāli*], [*konfidenciāli*] un [*konfidenciāli*] periodiski pārbauda sniegumu vienību (vai apakšvienību) līmenī un grupas līmenī.

77 Attiecībā uz komerciālo vienību vai apakšvienību cilvēkresursiem, tām jāiesniedz savi ierosinājumi par nozīmīgām organizatoriskām izmaiņām *Akzo Nobel* [*konfidenciāli*] vizēšanai no organizācijas koncepcijas viedokļa, kamēr galīgo lēmumu pieņem *Akzo Nobel* [*konfidenciāli*]. Ir svarīgi precizēt, ka, gadījumā, ka ierosinājums neatbilst organizācijas koncepcijai, galīgo lēmumu pieņem *Akzo Nobel* [*konfidenciāli*].

78 Kas attiecas uz tieslietām, ir jānorāda, ka attiecībā uz svarīgiem līgumiem sakarā ar zinātību, patentiem, preču zīmēm, sadarbību pētniecības jomā un stratēģiskajām koalīcijām, katra vienība vai apakšvienība iesniedz savus ierosinājumus *Akzo Nobel* [*konfidenciāli*], kas savukārt atbilstoši darījuma vērtībai apspriežas ar [*konfidenciāli*], [*konfidenciāli*] vai [*konfidenciāli*], kam ir jāizlemj šis jautājums. Pilnvaras līdzīgā veidā tiek piešķirtas attiecībā uz svarīgiem līgumiem par ilgtermiņa piegādēm atbilstoši to ilgumam un to radītajām finanšu saistībām.

79 Turklāt no vadības programmām izriet, ka *Akzo Nobel* iesaistījās — ar [*konfidenciāli*], [*konfidenciāli*], [*konfidenciāli*] vai [*konfidenciāli*] starpniecību — lēmumu pieņemšanas procesā par visiem attiecīgajiem jautājumiem (skat. iepriekš 69. punktu).

80 Kad tiesas sēdē tās šajā sakarā tika izjautātas, prasītājas norādīja, ka vadības programmas ilustrējot pilnvaru sadalījumu grupas *Akzo Nobel* ietvaros, taču neapliecinot apstākli, ka šīs pilnvaras ir tikušas faktiski īstenotas attiecībā uz apskatāmo pārkāpumu. Tomēr ir jākonstatē, ka šim pēdējam apgalvojumam nav nozīmes šajā izvērtēšanas stadijā, kas veltīta *Akzo Nobel* ietekmes pastāvēšanai pār tās meitas sabiedrību komercdarbības politiku un nevis jautājumam par to, vai *Akzo Nobel* ir tās iespaidojusi tieši jautājumā par attiecīgo pārkāpumu (skat. iepriekš 58. punktu).

81 Attiecībā uz to *Akzo Nobel* grupas meitas sabiedrību, kas ir Lēmuma adresātes, un metilamīnu un holīna hlorīda komerciālās apakšvienības organizatoriskajām attiecībām, pietiek norādīt, ka, kā to uzsvērušas prasītājas (skat. iepriekš 33. punktu), *Akzo Nobel Chemicals International*, *Akzo Nobel Chemicals* un *Akzo Nobel Functional Chemicals* ir minētās apakšvienības veikto darbību "īpašnieces". Tā kā Lēmumu varēja adresēt vienīgi vienībām, kas ir juridiskas personas (skat. iepriekš 59. punktu),

kas turklāt bija tieši piedalījušās pārkāpumā vai ir juridiskās pēcteces vienībām, kas bija tajā piedalījušās (skat. iepriekš 11. punktu), prasītājas nevarēja lietderīgi apgalvot, ka Komisijai būtu bijis jānošķir grupas komerciālo vienību vai apakšvienību politikas noteikšana no *Akzo Nobel* meitas sabiedrību komercdarbības politikas noteikšanas. Katrā gadījumā prasītājas sava replikas raksta 16., 17. un 54. punktā ir precizējušas, ka izšķirošais jautājums bija par to, vai tās bija varējušas apvērst prezumpciju, ka *Akzo Nobel* bija izšķiroši ietekmējusi vai nu attiecīgo komerciālo apakšvienību, vai arī savas meitas sabiedrības, kas bija Lēmuma adresātes.

82 Šajos apstākļos, tāpat kā to konstatējusi Komisija Lēmuma 173. apsvērumā, ir jākonstatē, ka kompetentais personāls un it īpaši *Akzo Nobel* administrācija nozīmīgi iespaidoja attiecīgo meitas sabiedrību stratēģijas vairākus būtiskus aspektus, paturot sev tiesības pieņemt galīgo lēmumu par virkni jautājumu, kas nosaka to uzvedību tirgū.

83 Arguments, ka lēmumus par pārdošanas cenu un cenu palielināšanu principā pieņem attiecīgo produktu mārketinga direktori, kas rīkojas savas attiecīgās meitas sabiedrības ietvaros, un, konkrētāk, holīna hlorīda mārketinga direktors (skat. iepriekš 38. un 41. punktu), nevar apvērst šo secinājumu. Tas tā ir arī attiecībā uz argumentiem, kas saistīti ar *Akzo Nobel* grupas divu līmeņu struktūru, kuras mērķis ir izslēgt uzņēmējdarbības politiku *stricto sensu* no *Akzo Nobel* kontroles (skat. iepriekš 38. punktu). Faktiski, kā tas ticis norādīts iepriekš 58. punktā, meitas sabiedrības pārkāpjošu darbību attiecināmība uz tās mātes sabiedrību neprasa pierādījumus, ka mātes sabiedrība ietekmē savas meitas sabiedrības politiku noteiktā jomā, uz ko ir bijis vērsts pārkāpums, kas izskatāmajā lietā ir attiecies uz izplatīšanu un uz cenām. Savukārt organizatoriskās, ekonomiskās un juridiskās saites starp mātes sabiedrību un tās meitas sabiedrību var parādīt, ka pastāv mātes sabiedrības ietekme uz meitas sabiedrības stratēģiju, un tādējādi attaisnot, ka tās abas tiek uzskatītas par vienotu ekonomisku vienību.

84 Arguments, kas balstīts uz valdes pastāvēšanu katras meitas sabiedrības ietvaros (skat. iepriekš 40. punktu), nav pārliecinošs. Faktiski katrai kapitālsabiedrībai ir valde, ko ieceļ tās akcionāri, izskatāmajā lietā — *Akzo Nobel*. Turklāt prasītājas šajā sakarā sava replikas raksta 45. punktā ir precizējušas, ka grupas viceprezidentus (kas vada komerciālās vienības) amatā ieceļ grupas ķīmisko produktu nodaļu priekšsēdētāji pēc tam, kad piekrišanu sniedzis *Akzo Nobel* valdes kompetentais loceklis. Viceprezidenti ir atbildīgi *Akzo Nobel Chemicals* prezidentam, kas savukārt ir atbildīgs *Akzo Nobel* valdes kompetentajam loceklim. Turklāt starptautiskais iekšējais žurnāls, ko sagatavo *Akzo Nobel* (skat. iepriekš 39. punktu) parāda, ka grupas viceprezidenti, kas ir komerciālās vienības vadībā, nodrošina hierarhisku kontroli tās ietvaros.

85 Tādējādi, pieņemot, ka prasītāju argumentācija par pierādīšanas pienākumu, kas izklāstīta iepriekš 37. punktā, ir pareiza, prasītājām tomēr nav izdevies apvērst prezumpciju, ka *Akzo Nobel*, mātes sabiedrībai, kam pieder kapitāla daļas 100 % apmērā tās meitas sabiedrībās, kuras ir Lēmuma adresātes, ir izšķiroši ietekmējusi šo meitas sabiedrību politiku. Tādējādi ir jāsecina, ka *Akzo Nobel* ar tām veido vienu uzņēmumu EKL 81. panta izpratnē, un nav nepieciešams pārliecināties, vai *Akzo Nobel* ietekmējusi attiecīgo darbību. Līdz ar to pirmais pamats ir jānoraida.

Par otro pamatu, kas saistīts ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

86 Prasītājas apgalvo, ka, uzliekot naudas sodu solidāri *Akzo Nobel Functional Chemicals*, Komisija ir pārkāpusi limitu 10 % apmērā no tirdzniecības apgrozījuma, kā to

nosaka Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts. Faktiski, tā kā *Akzo Nobel Functional Chemicals* 2003. gadā realizētais tirdzniecības apgrozījums bija 124,5 miljoni EUR, naudas soda apmērs (20,99 miljoni EUR) esot pārsniedzis šo limitu.

87 Tā rezultātā, ievērojot, ka atbildība kļūdaini esot attiecināta uz *Akzo Nobel*, neesot pastāvējusi vienota ekonomiska vienība, kas varētu attaisnot limitu 10 % apmērā, balstoties uz konsolidēto tirdzniecības apgrozījumu. Turklāt saskaņā ar Lēmumu *Akzo Nobel Chemicals*, *Akzo Nobel Chemicals International* un *Akzo Nobel Nederland* esot tieši piedalījušās pārkāpumā, lai gan Komisija neesot konstatējusi, ka viena no šīm vienībām būtu izšķiroši ietekmējusi citu.

88 Komisija apstiprina, ka tā ir aprēķinājusi 10 % limitu, pamatojoties uz *Akzo Nobel* konsolidēto tirdzniecības apgrozījumu. Faktiski jēdziens "uzņēmums" esot izmantots vienādā nozīmē gan Regulā Nr. 1/2003, gan EKL 81. un 82. pantā. *Akzo Nobel* esot atzīta par atbildīgu tāpēc, ka tā līdz ar savām meitas sabiedrībām, kas ir Lēmuma adresātes, esot bijusi viens uzņēmums Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta izpratnē. Tāpēc Komisija neesot pieļāvusi kļūdu, aprēķinot limitu.

89 Pat pieņemot, ka Komisija ir kļūdainā kārtā attiecinājusi solidāro atbildību uz *Akzo Nobel*, tomēr, pirmkārt, prasītājas nevarēja balstīt savu otro pamatu uz šādu kļūdu. Apstāklis, ka tas pirmo reizi šādā veidā izvirzīts replikā, faktiski esot jauns pamats, kas nav pieņemams saskaņā ar Reglamenta 48. panta 2. punktu. Otrkārt, prasītājas neesot lūgušas samazināt naudas soda apmēru, Pirmās instances tiesai izmantojot savu neierobežoto kompetenci, gadījumā, ja tās uzskatītu, ka Komisijai nebūtu bijis Lēmums jāadresē *Akzo Nobel*. Treškārt, prasītājas neesot apgalvojušas, ka *Akzo Nobel* meitas sabiedrības nav viens uzņēmums Regulas Nr. 1/2003 izpratnē.

Pirmās instances tiesas vērtējums

90 Jānorāda, ka apstāklis, ka vairākām sabiedrībām ir solidāri jāmaksā naudas sods tādēļ, ka tās ir viens uzņēmums EKL 81. panta izpratnē, attiecībā uz Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktā paredzētā limita piemērošanu nenozīmē, ka katras pienākums ierobežots ar 10 % no apgrozījuma, ko tā realizējusi pēdējā pārskata gadā. Faktiski 10 % robeža šīs tiesību normas izpratnē ir jāaprēķina, balstoties uz visu sabiedrību, kuras veido vienoto ekonomisko vienību, kas darbojas kā uzņēmums EKL 81. panta izpratnē, konsolidēto tirdzniecības apgrozījumu, jo tikai konsolidēts šo sabiedrību tirdzniecības apgrozījums var būt norāde uz attiecīgā uzņēmuma lielumu un ekonomisko kapacitāti (iepriekš 57. punktā minētais spriedums lietā *HFB* u.c./Komisija, 528. un 529. punkts).

91 Tāpēc, ievērojot apsvērumus, kas likuši noraidīt pirmo pamatu, Komisija nav pieļāvusi kļūdu, kā referenci attiecīgā limita aprēķināšanai ņemot vērā *Akzo Nobel* konsolidēto tirdzniecības apgrozījumu. Līdz ar to otrais pamats ir noraidāms, un nav nepieciešams lemt par Komisijas izvirzīto iebildi par nepieņemamību.

Par trešo pamatu, kas saistīts ar pienākuma sniegt pamatojumu pārkāpumu

Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti

92 Prasītājas apgalvo, ka Komisijas izmantotā argumentācija, lai konstatētu *Akzo Nobel* atbildību, esot balstīta uz kļūdainiem motīviem, jo šajā sakarā izvirzītie faktiskie

apstākļi esot nepietiekami un neatbilstoši, lai nonāktu pie šāda secinājuma. Turklāt Komisija neesot izskaidrojusi, kāpēc tā ir *Akzo Nobel Functional Chemicals* noteikusi naudas sodu, kas pārsniedz 10 % no tās tirdzniecības apgrozījuma. Šie trūkumi Lēmuma pamatojumu padarot nepietiekamu, pat neesošu, kas pats par sevi attaisnojot Lēmuma atcelšanu.

93 Komisija apstrīd šo argumentu pamatotību. Faktiski Lēmums ietverot skaidru pamatojumu par *Akzo Nobel* atbildību, un tas esot izklāstīts 172.–175. apsvērumā. Attiecībā uz naudas sodu *Akzo Nobel Functional Chemicals*, Komisija uzskata, ka tai nebija pienākuma pamatot savus aprēķinus, ievērojot, ka nav pārsniegts 10 % limits. Katrā gadījumā Lēmums esot prasītājām sniedzis visus elementus, kas nepieciešami, lai iesniegtu to prasību un izvirzītu savus argumentus. Tāpēc, kā uzskata Komisija, arī trešais pamats ir pilnībā jānoraida.

Pirmās instances tiesas vērtējums

94 Attiecībā uz pienākumu sniegt pamatojumu par *Akzo Nobel* atbildību ir jāatgādina, ka pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formas prasība, kas ir jānodala no pamatojuma pamatotības, kas ietilpst jomā par strīdīgā akta likumību pēc būtības (skat. Tiesas 2001. gada 22. marta spriedumu lietā C-17/99 Francija/Komisija, *Recueil*, I-2481. lpp., 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

95 Izskatāmajā lietā ir jākonstatē, ka daļa no šī pamata par *Akzo Nobel* atbildību attiecas uz Lēmuma motīvu pamatotību, kuras vērtējums veikts saistībā ar pirmo pamatu (skat. iepriekš 67.–85. punktu). Turklāt, ciktāl šī pamata sadaļa nedz izvirza, nedz pamato būtiskas formas prasības pārkāpumu, faktiski tai nav pamata.

96 Turklāt, ciktāl šis pamats attiecas uz *Akzo Nobel Functional Chemicals* tirdzniecības apgrozījumu, tas ir noraidāms, tāpēc ka, ja nav pārsniegts tirdzniecības apgrozījuma limits, ko tiesiski var ņemt vērā (skat iepriekš 90. un 91. punktu), Komisijai nebija pienākuma pamatot naudas soda apmēru īpaši attiecībā uz šo sabiedrību. Tāpēc trešais pamats ir jānoraida.

97 No iepriekš iztirzātajiem apsvērumiem izriet, ka prasība noraidāma kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

98 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājām spriedums ir nelabvēlīgs, tām jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) ***Akzo Nobel NV, Akzo Nobel Nederland BV, Akzo Nobel Chemicals International BV, Akzo Nobel Chemicals BV*** **un** ***Akzo Nobel Functional Chemicals BV*** **atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

Meij Forwood Papasavvas

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2007. gada 12. decembrī.

Sekretārs

E. Coulon

Priekšsēdētāja amata izpildītājs

A. W. H. Meij

Satura rādītājs

Prāvas priekšvēsture un apstrīdētais lēmums ..... II - 5055

Process un lietas dalībnieku prasījumi ..... II - 5061

Juridiskais pamatojums ..... II - 5063

1. Par prasības pieņemamību attiecībā uz Akzo Nobel Nederland, Akzo Nobel Chemicals International un Akzo Nobel Chemicals ..... II - 5063

Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 5063

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 5064

2. Par lietas būtību ..... II - 5065

Par pirmo pamatu, kas ir saistīts ar kļūdainu solidārās atbildības inkriminēšanu Akzo Nobel ..... II - 5065

Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 5065

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 5073

— Ievada apsvērumi par meitas sabiedrības pārkāpjošās rīcības inkriminēšanu tās mātes sabiedrībai ..... II - 5073

— Par vienotas ekonomiskas vienības pastāvēšanu starp Akzo Nobel un tās meitas sabiedrībām, kas ir Lēmuma adresātes ..... II - 5077

Par otro pamatu, kas saistīts ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta pārkāpumu ..... II - 5082

Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 5082

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 5084

Par trešo pamatu, kas saistīts ar pienākuma sniegt pamatojumu pārkāpumu ..... II - 5084

Lietas dalībnieku izvirzītie argumenti ..... II - 5084

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 5085

Par tiesāšanās izdevumiem ..... II - 5086